

Vergaderjaar 1987-1988 Nr. 61

19 295

Wijziging van bepalingen in het Burgerlijk Wetboek in verband met de regeling van de limitering van alimentatie na scheiding

NADER GEWIJZIGD VOORSTEL VAN WET

9 november 1987

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het gewenst is in het Burgerlijk Wetboek een regeling op te nemen omtrent de beperking in duur van uitkeringen tot levensonderhoud uit hoofde van scheiding;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A. Artikel 157, derde lid, wordt vervangen door de volgende vijf nieuwe leden:

3. De rechter kan op vordering onderscheidenlijk verzoek van één van de echtgenoten de uitkering toekennen onder vaststelling van voorwaarden en van een termijn. Deze vaststelling kan niet ten gevolge hebben dat de uitkering later eindigt dan 12 jaar na de datum van inschrijving van het vonnis in de registers van de burgerlijke stand.

4. Indien de rechter geen termijn heeft vastgesteld, eindigt de verplichting tot levensonderhoud van rechtswege na het verstrijken van een termijn van 12 jaar, die aanvangt op de datum van inschrijving van het vonnis in de registers van de burgerlijke stand.

5. Indien de beëindiging van de uitkering ten gevolge van het verstrijken van de in het vierde lid bedoelde termijn van zo ingrijpende aard is dat ongewijzigde handhaving van die termijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid van degene die tot de uitkering gerechtigd is niet kan worden gevergd, kan de rechter op diens verzoek alsnog een termijn vaststellen. Het verzoek daartoe dient te worden ingediend voordat 3 maanden sinds de beëindiging zijn verstreken. De rechter bepaalt bij de uitspraak of verlenging van de termijn na ommekomst daarvan al dan niet mogelijk is.

6. Vaststelling van de in het vijfde lid bedoelde termijn kan niet ten gevolge hebben dat de uitkering later eindigt dan op de eerste dag van de maand volgende op de maand waarin degene die tot de uitkering gerechtigd is, recht krijgt of heeft gekregen op algemeen ouderdomspensioen ingevolge de Algemene Ouderdomswet (Stb. 1985, 181) of, indien nog geen recht op een dergelijk ouderdomspensioen bestaat, op een aanvullend ouderdomspensioen of op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen van de andere echtgenoot. Dat aanvullend pensioen of dat deel van een aanvullend ouderdomspensioen moet ten minste gelijk zijn aan het ouderdomspensioen bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel b van de Algemene Ouderdomswet.

7. Indien de duur van het huwelijk niet meer bedraagt dan 5 jaar en uit dit huwelijk geen kinderen zijn geboren, eindigt de verplichting tot levensonderhoud van rechtswege na het verstrijken van een termijn die gelijk is aan de duur van het huwelijk en die aanvangt op de datum van inschrijving van het vonnis in de registers van de burgerlijke stand. Indien de rechter een termijn vaststelt, kan deze vaststelling niet ten gevolge hebben dat de uitkering op een later tijdstip eindigt dan ingevolge de vorige zin het geval zou zijn.

B. Aan artikel 158 wordt een zin toegevoegd, luidende:

Indien in de overeenkomst geen termijn is opgenomen, is artikel 157, vierde tot en met zevende lid, van overeenkomstige toepassing.

C. In artikel 169, tweede lid, wordt na de woorden «van overeenkomstige toepassing» ingevoegd:

, met dien verstande dat de in artikel 157, derde tot en met zevende lid, bedoelde termijnen aanvangen op de dag waarop het vonnis van scheiding van tafel en bed in kracht van gewijsde gaat en dat de duur van het huwelijk wordt berekend tot die dag.

D. In artikel 182 wordt na de woorden «van overeenkomstige toepassing» ingevoegd:

, met dien verstande dat de in artikel 157, derde tot en met zevende lid, bedoelde termijnen worden verminderd met de tijd gedurende welke tijdens de scheiding van tafel en bed een verplichting tot levensonderhoud jegens de andere echtgenoot bestond en dat de duur van het huwelijk wordt berekend tot de dag waarop het vonnis van scheiding van tafel en bed in kracht van gewijsde is gegaan.

E. In artikel 401 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Aan het eerste lid wordt een zin toegevoegd, luidende: De voorafgaande zin is niet van toepassing op een verzoek tot wijziging van een termijn die de rechter heeft vastgesteld op grond van artikel 157 of die is opgenomen in een overeenkomst als bedoeld in artikel 158.

2. Na het eerste lid worden, onder vernummering van het tweede en derde lid tot vierde en vijfde lid, twee nieuwe leden ingevoegd, luidende:

2. De termijn die de rechter heeft vastgesteld op grond van het derde of vijfde lid van artikel 157 of die is opgenomen in een overeenkomst als bedoeld in artikel 158, kan op verzoek van een van de gewezen echtgenoten worden gewijzigd in geval van zo ingrijpende wijziging van omstandigheden dat ongewijzigde handhaving van de termijn naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet van de verzoeker kan worden gevergd. Verlenging is niet mogelijk indien de rechter zulks ingevolge artikel 157, vijfde lid, heeft bepaald. Op een verzoek tot verlenging zijn het vijfde lid, tweede en derde zin, en het zesde lid van artikel 157 van overeenkomstige toepassing.

3. Partijen kunnen schriftelijk overeenkomen dat het eerste lid, eerste zin, van toepassing is op een verzoek tot wijziging van een termijn die is opgenomen in een overeenkomst als bedoeld in artikel 158. Een verlenging van de termijn geschiedt met inachtneming van artikel 157, zesde lid, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

Overgangsbepaling

ARTIKEL II

1. Deze wet is van toepassing op de uitkeringen tot levensonderhoud die vóór de inwerkingtreding van deze wet zonder vaststelling van een termijn door de rechter zijn toegekend of tussen partijen zijn overeengekomen. Toepassing van de in artikel 157, vierde en zevende lid, van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde termijnen kan evenwel niet ten gevolge hebben dat de uitkering eindigt binnen drie jaar na inwerkingtreding van deze wet.

2. Deze wet is niet van toepassing op de uitkeringen tot levensonderhoud die vóór de inwerkingtreding van deze wet voor bepaalde tijd door de rechter zijn toegekend of tussen partijen zijn overeengekomen met vaststelling van een termijn. In geval van wijziging van de termijn is het vijfde lid, laatste zin, van artikel 157, zoals bij deze wet vastgesteld, van overeenkomstige toepassing. Indien een termijn na de inwerkingtreding van deze wet is gewijzigd, zijn op een volgend wijzigingsverzoek de bepalingen van deze wet van toepassing.

3. Het in artikel I, onderdeel A, voorgestelde nieuwe zesde lid van artikel 157 is niet van toepassing indien de echtscheiding, de scheiding van tafel en bed of de ontbinding van het huwelijk na de scheiding van tafel en bed is uitgesproken vóór het tijdstip van de inwerkingtreding van deze wet.

Slotbepaling

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking met ingang van de eerste kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

De Staatssecretaris van Justitie,